

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/22-03/42
URBROJ: 613-10-22-10
Rijeka, 24. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Akcija mladih
za 2021.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje	8
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2021.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2021.	18
	Provedba naloga i preporuka	30

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredzu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Akcije mladih (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani pojedini rashodi, imovina i obveze. Tako na računima rashoda nisu evidentirani ni iskazani rashodi za nabavljeni sitni inventar u iznosu od 12.756,00 kn, a računi su ispostavljeni tijekom 2021. (evidentirani su na računu sitnog inventara u okviru nefinancijske imovine).

Također, nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od dvije jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 8.000,00 kn; kao ni potraživanja prema koalicijskom partneru na lokalnim izborima (za Zadarsku županiju) koja, prema završnom obračunu, iznose 15.595,00 kn te obveze prema koalicijskom partneru (za Grad Zadar i Općinu Sukošan) u iznosu od 6.661,00 kn. Nadalje, u 2021. nabavljen je mobilni uređaj u vrijednosti od 3.360,00 kn koji nije evidentiran ni iskazan u okviru skupine računa dugotrajne nefinansijske imovine. Zbog navedenog, rashodi su manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima za 12.756,00 kn, potraživanja za 23.595,00 kn, obveze za 6.661,00 kn i dugotrajna nefinansijska imovina za 3.360,00 kn.

Pojedini prihodi i rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u finansijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu prihoda i rashoda. Sredstva koja su kandidati za gradonačelnike, općinske načelnike i župane koje je Stranka predložila uplatili na redovni račun Stranke nakon izborne promidžbe u iznosu od 51.301,00 kn evidentirana su i iskazana u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), umjesto prihoda od povezanih neprofitnih organizacija; sredstva koja je Stranka uplatila na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe spomenutih kandidata koje je predložila za gradonačelnike, općinske načelnike i župane u iznosu od 136.800,00 kn evidentirana su i iskazana na računima rashoda za tekuće donacije (76.800,00 kn) i rashoda za usluge promidžbe i informiranja (60.000,00 kn), umjesto u okviru rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija. Također, doprinosi za mirovinsko osiguranje u iznosu od 20.400,00 kn u poslovnim knjigama su evidentirani u okviru računa ostali rashodi za zaposlene, a u finansijskim izvještajima iskazani u okviru računa doprinosa za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac, iako ih je trebalo evidentirati i iskazati u okviru računa plaće za redovan rad (navедeno evidentiranje i iskazivanje nije utjecalo na visinu rashoda, ali je utjecalo na strukturu doprinosa u odnosu na plaće).

Tijekom 2021. sastavljen je devet blagajničkih izvještaja, osam blagajničkih uplatnica i 60 blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu sa žiroračuna tijekom 2021. uplaćeno je 18.000,00 kn, a uz blagajničke uplatnice nisu priloženi nalozi za uplate u blagajnu i/ili drugi dokazi o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca (materijalni troškovi, troškovi službenih putovanja). Novac se polagao u blagajnu dva dana nakon podizanja gotovine. Pregledom izvadaka sa žiroračuna (od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) utvrđeno je da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige. Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj se isplaćuje novac iz glavne blagajne. Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava, a zbog parafa nije vidljivo o kojim se osobama radi (jesu li to iste ili različite osobe). Nadalje, iz blagajne su isplaćeni troškovi goriva koji su plaćeni privatnom bankovnom karticom u iznosu od 1.801,00 kn i troškovi reprezentacije u iznosu od 220,00 kn, na temelju jedanaest računa koji ne glase na Stranku (ne sadrže naziv i OIB kupca odnosno Stranke). Računi nisu priloženi isplatnicama, a na isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj je gotovina isplaćena te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Trgovačkom društvu plaćeni su troškovi usluga prijevoza i taksi-usluga u ukupnom iznosu od 34.763,00 kn, a na računima nije navedeno korištenje usluge po danima, vrsta korištenog vozila, svrha i relacija prijevoza te korisnici usluga. Za reprezentaciju su ostvareni rashodi u iznosu od 49.759,00 kn na temelju ispostavljenih računa na kojima nisu navedeni razlozi ugošćavanja te korisnici usluga reprezentacije.

Obavljen je popis imovine i obveza. Revizijom je utvrđeno da se popisana vrijednost opreme razlikuje od podataka u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iznosi 66.662,00 kn, dok je popisana oprema knjigovodstvene vrijednosti od 37.974,00 kn. Razlika iznosi 28.688,00 kn te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Nadalje, nisu popisana potraživanja iz proračuna od dvije jedinica lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 8.000,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu od 4.000,00 kn te jamčevni polozi u iznosu od 1.254,00 kn. Isto tako, nije popisan mobilni uređaj nabavljen u travnju 2021. u vrijednosti od 3.360,00 kn. Obveze prema dobavljačima u iznosu od 43.947,00 kn popisane su samo u ukupnom iznosu, a ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. (točka 3. Nalaza)

- Pojedini podaci iskazani u Bilanci te Izvještaju o prihodima i rashodima nisu potpuni, ali ni istovjetni podacima iskazanim prethodne godine, kao ni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.
Podaci iskazani u Bilanci na dan 1. siječnja 2021. nisu istovjetni podacima iskazanim koncem prethodne godine (31. prosinca 2020.). Razlika se odnosi na nefinansijsku imovinu, koja je koncem prethodne godine (31. prosinca 2020.) iskazana u iznosu od 30.361,00 kn, a na 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 57.613,00 kn, odnosno 27.252,00 kn više; kao i na finansijsku imovinu, koja je koncem prethodne godine iskazana u iznosu od 589.676,00 kn, a na 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 547.806,00 kn, odnosno 41.870,00 kn manje. Također, vrijednost nefinansijske imovine (uredski namještaj i oprema te instrumenti i uređaji) u Bilanci na dan 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 57.613,00 kn, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 30.361,00 kn, odnosno 27.252,00 kn manje; vrijednost nefinansijske imovine u Bilanci na dan 31. prosinca 2021. iskazana je u iznosu od 90.330,00 kn, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 67.988,00 kn, odnosno 22.342,00 kn manje. Nadalje, ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana na 1. siječnja i 31. prosinca 2021. nije uravnotežena. Na 1. siječnja 2021. ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 605.419,00 kn, dok je ukupna vrijednost obveza i vlastitih izvora iskazana u iznosu od 578.167,00 kn, odnosno 27.252,00 kn manje. Na 31. prosinca 2021. ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 214.673,00 kn, dok je ukupna vrijednost obveza i vlastitih izvora iskazana u negativnom iznosu od 207.306,00 kn. U Bilješkama uz Bilancu navedene razlike nisu obrazložene.

U Izvještaju o prihodima i rashodima, u stupcu Ostvareno prethodne godine, pogrešno je u jednakom iznosu od 138.059,00 kn iskazan višak prihoda tekuće godine (2020.) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju, dok je u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju iskazan manjak prihoda tekuće godine (2021.) u iznosu od 399.638,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 538.187,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 138.549,00 kn.

Istodobno je u Bilanci na dan 31. prosinca 2021. iskazan višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 138.549,00 kn te manjak prihoda (AOP 200) u iznosu od 399.637,00 kn, zbog čega su i vlastiti izvori iskazani u negativnom iznosu od 261.088,00 kn. U okviru Dodatnih podataka, u Izvještaju o prihodima i rashodima, u stupcu Ostvareno prethodne godine, nisu iskazani podaci o stanju novčanih sredstava na početku godine; ukupni priljevi na novčane račune i blagajne; ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni te stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja. Također, nisu iskazani ni podaci o prosječnom broju radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja te na osnovi sati rada (cijeli broj), iako je Stranka u 2021. imala dva zaposlenika, kao ni broj volontera i broj sati volontiranja (i to u stupcu Ostvareno prethodne godine, ali i u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju). (točka 4. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljtu III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u veljači 2005. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Ciottina 19, Rijeka.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom. Program Stranke donesen je na Skupštini Stranke u siječnju 2005. Prema programskim načelima, Stranka svojim djelovanjem želi svima omogućiti ravnopravnost u korištenju prilika koje im se pružaju, ostvarenje punog potencijala, život u zdravoj okolini i zaštitu od nasilja i eksploracije. Stranka ostvaruje prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge prihode u skladu s propisima.

Statut Stranke donesen je u siječnju 2005. (dvije izmjene i dopune u lipnju 2007. i rujnu 2010.), a u kolovozu 2014. donesen je pročišćeni tekst Statuta. Statutom je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, prava i obveze članova, unutarnje ustrojstvo, tijela upravljanja, izbori, kandidiranje i opoziv, kvorum i odlučivanje, postupak donošenja Statuta te materijalno i financijsko poslovanje.

Član Stranke može biti svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, koji prihvata Statut i Program Stranke. Prestanak članstva upisuje se u Registar članova Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Teritorijalne organizacijske oblike Stranke čine: regionalne organizacije na razini izbornih jedinica za Hrvatski sabor, županijske organizacije na razini županija, općinske odnosno gradskе organizacije na razini općina i gradova te ogranci na razini jedinica mjesne samouprave, odnosno gradskih četvrti i kotareva. Teritorijalni organizacijski oblici Stranke nemaju svojstvo pravne osobe. Na području Republike Hrvatske djeluje jedna županijska organizacija, devet gradskih, četiri općinske organizacije te pet ogrankova.

Prema Statutu, tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, predsjednik, potpredsjednici, Nadzorni odbor, Sud časti i Stručni savjet.

Skupština je najviše političko, statutarno i izborno tijelo Stranke. Donosi i mijenja temeljna načela Stranke, Program i Statut, usvaja temeljnu rezoluciju kojom se utvrđuje politika Stranke u sljedećem mandatnom razdoblju i druge rezolucije i akte iz svoje nadležnosti, donosi Poslovnik o radu, bira i razrješava predsjednika, članove i zamjenike članova Suda časti, članove Nadzornog odbora te glavnog tajnika i ostale članove Predsjedništva. Redovna sjednica Skupštine koja je ujedno i izborna održava se svake četiri godine, dok se izvanredne sjednice održavaju prema potrebi.

Predsjedništvo je najviše upravno tijelo Stranke, a čini ga predsjednik, dva potpredsjednika, glavni tajnik te do sedam članova Stranke koje imenuje Skupština. Provodi odluke Sabora Stranke i Nadzornog odbora, koordinira rad podružnica, analizira i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, osmišljava i organizira provođenje političkih i poslovnih aktivnosti Stranke. Organizira i provodi kontakte s javnošću, brine se za materijalna i financijska dobra potrebna Stranci te predlaže Nadzornom odboru financijski plan i zaključni račun Stranke za tekuću godinu.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, izvršava i provodi odluke Predsjedništva i Nadzornog odbora te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje Strankom. Nadalje, provodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima Stranke, Statutom, odlukama i zaključcima Skupštine, Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke. Potpredsjednici neposredno provode pojedina programska područja i politike Stranke konkretnim političkim djelovanjem na državnoj i lokalnoj razini. Predsjednik Stranke u 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2022.) je Vjekoslav Rubeša.

Nadzorni odbor ima tri člana. Usvaja finansijski plan i završni račun za pojedinu godinu, potvrđuje na prijedlog Predsjedništva povezivanje s drugim političkim strankama ili organizacijama i učlanjivanje u međunarodne političke ili nepolitičke organizacije, obavlja i na prijedlog Predsjedništva odobrava osnivanje povremenih radnih tijela te potvrđuje izbor tajnika i predsjednika Stranke.

Sud časti provodi stegovne postupke, a Stručni savjet Stranke ima savjetodavnu ulogu.

Osim Statuta, Stranka je 2015. donijela Etički kodeks, a u veljači 2022. Proceduru zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Proceduru organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Stranka je u 2021. imala dva zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu nefinansijskih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje nefinansijske organizacije, između ostalog, treba se temeljiti na načelu dobrog finansijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka je poslovanje uredila Statutom i Etičkim kodeksom, kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja članova i zaposlenika Stranke. U veljači 2022. donesena je Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, kojom je utvrđeno da tajnik Stranke zaprima sve račune, provjerava i izvršava plaćanje te ih dostavlja u računovodstveni servis koji ih unosi u Knjigu ulaznih računa. Također, u veljači 2022. donesena je i Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Računovodstvene poslove Stranke obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i organizaciju materijalno-finansijskog poslovanja obavlja tajnik Stranke. Nadzorni odbor, prema Statutu, u veljači 2022. usvojio je finansijske izvještaje za 2021. (Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i finansijsko poslovanje Stranke).

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije, između ostalog, javnim priopćenjem putem društvenih mreža i mrežnih stranica te objavljivanja podataka o svom poslovanju.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su u prosincu 2020., a njihove izmjene u rujnu 2021. (usvojeni su na sjednicama Nadzornog odbora u veljači i rujnu 2021.).

Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 470.000,00 kn i rashodi u iznosu od 860.000,00 kn. Manjak prihoda u iznosu od 390.000,00 kn planirano je pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina (538.187,00 kn) te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 148.187,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave) u iznosu od 410.000,00 kn (od toga su prihodi od naknade troškova izborne promidžbe 70.000,00 kn) i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 60.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 648.000,00 kn (rashodi za usluge 433.500,00 kn, materijal i energiju 91.500,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa 55.000,00 kn, naknade troškova zaposlenima 18.000,00 kn te drugi nespomenuti materijalni rashodi 50.000,00 kn), rashode za zaposlene u iznosu od 117.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 80.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 9.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 6.000,00 kn.

Program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela te redovnih i izvanrednih aktivnosti. Opći dio Programa rada i njegovih izmjena uključuje provođenje nadzora i edukacije članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju poticanja njihova aktivnijeg djelovanja u političkom radu u iznosu od 40.000,00 kn i aktiviranje što većeg broja stranačkih organizacija u iznosu od 45.000,00 kn, što ukupno iznosi 85.000,00 kn. Redovite aktivnosti Stranke u ukupnom iznosu od 145.000,00 kn obuhvaćaju održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke i njezine izborne Skupštine u iznosu od 60.000,00 kn, održavanje ureda Stranke u iznosu od 20.000,00 kn, organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova u svrhu prezentiranja programskih aktivnosti u iznosu od 20.000,00 kn, koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 15.000,00 kn, aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.000,00 kn, suradnju sa srodnim organizacijama u zemlji i inozemstvu u iznosu od 10.000,00 kn, kao i suradnju s udrušama i sudjelovanje u aktivnostima udruga čija su načela bliska onima koje promiče Stranka u iznosu od 10.000,00 kn. U okviru izvanrednih aktivnosti planirano je 630.000,00 kn za lokalne izbore kroz rashode za usluge promidžbe i informiranja, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, rashode za materijal i sirovine te rashode za intelektualne i osobne usluge.

Izvještaj o izvršenju Programa rada i Financijskog plana za 2021. sastavljen je u siječnju 2022.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći finansijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Finansijski izvještaji s prilozima (Program rada, Finansijski plan, izmjene Programa rada i Finansijskog plana za 2021. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2021.) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 471.235,00 kn, što je 52.414,00 kn ili 12,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 1.235,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	418.814,00	407.431,00	97,3
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	63.801,00	-
3.	Drugi prihodi	7,00	3,00	42,9
	Ukupni prihodi	418.821,00	471.235,00	112,5

Vrijednosno značajniji su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 407.431,00 kn ili 86,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Drugi prihodi (prihodi od dobrovoljnih priloga/donacija i drugi prihodi) iznose 63.804,00 kn ili 13,5 % ukupno ostvarenih prihoda.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 407.431,00 kn odnose se na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 336.431,00 kn te na prihode od naknade troškova za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 71.000,00 kn.

Prihodi za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 336.431,00 kn ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora doble mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednak iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Do lokalnih izbora, koji su održani u svibnju 2021., Stranka je imala 29 članova u predstavničkim tijelima 14 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dvije županije, šest gradova i šest općina). Po okončanju navedenih lokalnih izbora Stranka ima 29 članova u predstavničkim tijelima 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dvije županije, sedam gradova i sedam općina). Od navedenog broja članova 20 je s područja Primorsko-goranske županije, sedam s područja Zadarske županije, jedan s područja Istarske županije te jedan s područja Splitsko-dalmatinske županije. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva doznačuju na račun Stranke. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave korišteni su za redovno poslovanje.

Prihodi od naknade troškova za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 71.000,00 kn ostvareni su na temelju odredbe članka 42. Zakona o financiranju političke aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj, između ostalog, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koji na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela. Stranka je ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. za članove gradskih i općinskih vijeća te županijskih skupština na temelju odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 63.801,00 kn odnose se na povrat preostalih neutrošenih sredstava s posebnih računa kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane koje je Stranka predložila na redovan račun Stranke u iznosu od 51.301,00 kn, dobrovoljne priloge (donacije) pravnih i fizičkih osoba za financiranje redovne političke aktivnosti i izborne promidžbe na lokalnim izborima u iznosu od 7.500,00 kn te sredstva za financiranje izborne promidžbe koja je na redovan račun Stranke uplatila druga politička stranka s kojom je Stranka sudjelovala na izborima u iznosu od 5.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije, a uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) izdane su potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 870.873,00 kn, što je 590.111,00 kn ili 210,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 10.873,00 kn ili 1,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	112.581,00	118.830,00	105,6
2.	Materijalni rashodi	148.439,00	654.997,00	441,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	36.902,00	343.256,00	930,2
2.2.	Drugi materijalni rashodi	111.537,00	311.741,00	279,5
3.	Rashodi amortizacije	6.045,00	8.988,00	148,7
4.	Financijski rashodi	2.287,00	6.258,00	273,6
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	11.360,00	81.800,00	720,1
6.	Drugi rashodi	50,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	280.762,00	870.873,00	310,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	418.821,00	471.235,00	112,5
	Višak prihoda	138.059,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	399.638,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 654.997,00 kn ili 75,2 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 118.830,00 kn ili 13,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski i rashodi za donacije/pomoći) iznose 97.046,00 kn i imaju udjel od 11,2 % u ukupnim rashodima.

Vrijednosno najznačajnije povećanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na rashode za promidžbu i informiranje koji su više ostvareni za 306.354,00 kn ili 830,2 % zbog aktivnosti vezanih za izbornu promidžbu za lokalne izbore održane u svibnju 2021.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 118.830,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 102.000,00 kn te doprinose na plaću u iznosu od 16.830,00 kn. Plaće su isplaćivane za dva zaposlenika zaposlena na neodređeno vrijeme. Obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaću obavljeni su u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 343.256,00 kn odnose se na rashode za promidžbu i informiranje za lokalne izbore (u dijelu koji se odnosi na izbor članova u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave) u iznosu od 224.368,00 kn te za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 118.888,00 kn.

Za promidžbu i informiranje za lokalne izbore ostvareni su rashodi (za vanjsko oglašavanje, emitiranje izbornih spotova na radijskim postajama i televiziji, grafičku pripremu i izradu promotivnih letaka, plakata i majica, izbornih članaka, oglasa i marketing kampanje, foto usluge te druge promotivne materijale) u iznosu od 153.383,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu od 26.172,00 kn, usluge savjetovanja s javnošću u iznosu od 21.000,00 kn, naknade za korištenje reklamnih štandova i prostora u iznosu od 14.881,00 kn te druge materijalne troškove (usluge pošte, sitni inventar, energija) u iznosu od 8.932,00 kn. U okviru rashoda za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke pogrešno su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana sredstva koja je Stranka uplatila na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Zadra u iznosu od 60.000,00 kn te isplata predujma političkim strankama – koaličijskim partnerima (nositeljima koaličijskog sporazuma) za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 34.800,00 kn. Preostali iznos od 24.088,00 kn odnosi se na usluge oglašavanja i internetsku preplatu na poslovni portal.

Na redovnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, održanim u svibnju 2021., Stranka je samostalno predložila kandidate za članove predstavničkih tijela i kandidacijske liste u četiri jedinice lokalne samouprave (gradovi Bakar, Cres, Kastav i Mali Lošinj), a u 20 jedinica lokalne samouprave u koaliciji s drugim političkim strankama – koalicijskim partnerima (Unijom Kvarnera, Primorsko goranskim savezom, Alternativom 101, Kvarnerskom inicijativom – regionalnom platformom, Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom seljačkom strankom, Centrom, Glasom, Grobničkom strankom i Nezavisnom listom mladih). S četiri političke stranke – koalicijska partnera (Primorsko goranskim savezom, Unijom Kvarnera, Alternativom 101 i Kvarnerskom inicijativom – regionalnom platformom) Stranka je zaključila sporazume, i to kao nositelj zajedničkog izlaska na lokalne izbore za gradove Rijeku, Opatiju, Umag, općine Viškovo, Nerežića, Lovran, Matulji i Klana te Istarsku i Splitsko-dalmatinsku županiju. Sporazumima je, između ostalog, utvrđeno da će se troškovi izborne promidžbe kandidata za članove predstavničkih tijela podmirivati s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe koji će za tu namjenu otvoriti Stranka; utvrđen je redoslijed rasporeda kandidata u predstavničkim tijelima, pri čemu pojedinim sporazumima (za Grad Umag, općine Viškovo, Nerežića i Klana te Istarsku i Splitsko-dalmatinsku županiju) nije jasno utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda izborne promidžbe kod pojedine političke stranke. Stranka je otvorila 14 posebnih računa (tamo gdje je nastupala samostalno i bila nositelj koalicijske liste). Sastavila je pojedinačne finansijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe i dostavila ih unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja Državnom izbornom povjerenstvu. Prema podacima iz spomenutih finansijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, rashodi za promidžbu i informiranje iznose 224.368,00 kn te su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u finansijskim izvještajima Stranke. Nakon završetka finansijskih transakcija koje se odnose na održane lokalne izbore, Stranka je zatvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, a neutrošena sredstva u iznosu od 25.647,00 kn uplaćena su na redovan račun Stranke. Političkim strankama – koalicijskim partnerima za navedene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Stranka nije dostavila završne obračune izborne promidžbe kako bi se utvrdio udjel svake političke stranke u ukupnim troškovima izborne promidžbe. Nadalje, Stranka je primila predujam od koalicijskog partnera (druge političke stranke) za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 5.000,00 kn koji je pogrešno u poslovnim knjigama evidentiran i u finansijskim izvještajima Stranke iskazan u okviru računa prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija).

Također, na spomenutim izborima za članove predstavničkih tijela u dvije županije (Primorsko-goranska županija i Zadarska županija) te još osam jedinica lokalne samouprave (gradovi Krk, Zadar, Kaštela te općine Kostrena, Jelenje, Čavle, Kukljica i Sukošan) Stranka je sudjelovala i s drugim političkim strankama – koalicijskim partnerima (Unijom Kvarnera, Alternativom 101, Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom seljačkom strankom, Centrom, Glasom, Grobničkom strankom i Nezavisnom listom mladih) s kojima je zaključila sporazume, pri čemu su nositelji koalicijskog sporazuma bile druge političke stranke (Unija Kvarnera, Socijaldemokratska partija Hrvatske, Grobnička stranka te Nezavisna lista mladih), koje su otvorile deset posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe. Po okončanju izbora, Stranka je od većine koalicijskih partnera primila završne obračune troškova izborne promidžbe za Primorsko-goransku i Zadarsku županiju, gradove Krk i Zadar te općine Kostrena, Kukljica i Sukošan s obračunom udjela i iznosa pojedine vrste prihoda i rashoda po koalicijskom partneru, dok od dva koalicijska partnera (za Grad Kaštela te općine Čavle i Jelenje) nije primila završne obračune troškova izborne promidžbe.

Prema dostavljenim završnim obračunima, Stranka nije u poslovnim knjigama na računima rashoda evidentirala pripadajući dio troškova izborne promidžbe po vrstama troškova u iznosu od 33.101,00 kn. Nadalje, nije evidentirala potraživanja od političke stranke – koalicijskog partnera (nositelja koalicijskog sporazuma) u iznosu od 15.595,00 kn te obveze prema političkoj stranci – koalicijskom partneru u iznosu od 6.661,00 kn.

Skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima, kao i finansijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom finansijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija. Kada je Stranka nositelj koalicijskog sporazuma, primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore, a ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partner te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Kada je Stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 311.741,00 kn odnose se na rashode za materijal i energiju (sitni inventar, energija i uredski materijal) u iznosu od 76.256,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 49.759,00 kn, intelektualne i osobe usluge (računovodstvene usluge, izrada studije unaprjeđenja predškolskog odgoja i obrazovanja na području grada Rijeke, izrada mrežnih stranica Stranke) u iznosu od 39.000,00 kn, naknade troškova zaposlenima i ostale naknade u iznosu od 26.931,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu od 22.125,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 12.419,00 kn, računalne usluge (godišnje održavanje mrežne stranice Stranke, obnova licenca za korištenje društvenih mreža) u iznosu od 11.629,00 kn, zakupnine i najamnine (zakup poslovnog prostora s Gradom Rijekom temeljem ugovora o zakupu) u iznosu od 9.966,00 kn, druge usluge (između ostalog, ispitivanje javnog mijenja, usluge čišćenja prostorija Stranke te usluge javnog bilježnika) u iznosu od 60.931,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 2.725,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 8.988,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju za uredski namještaj i opremu u uporabi nabavljene prethodnih godina. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25,17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 6.258,00 kn odnose se na bankarske usluge. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 3.971,00 kn ili 173,6 % zbog troškova vođenja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe kod održanih lokalnih izbora (za što je utrošeno 3.604,00 kn, dok se 2.654,00 kn odnosi na redovno poslovanje Stranke).

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni u iznosu od 81.800,00 kn odnose se na donacije dane kandidatima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane koje je Stranka predložila za financiranje troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 76.800,00 kn te donaciju danu planinarskom društvu Paklenica iz Zadra (za projekt izgradnje planinarskog skloništa) u iznosu od 5.000,00 kn. Donacije su dane na temelju odluka Predsjedništva Stranke.

- Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 399.638,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 538.187,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 138.549,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 214.673,00 kn, dok je vrijednost obveza i vlastitih izvora iskazana u negativnom iznosu od 207.306,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	57.613,00	90.330,00	156,8
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	634,00	634,00	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	46.401,00	66.662,00	143,7
1.3.	Sitni inventar	10.578,00	23.034,00	217,8
2.	Financijska imovina	547.806,00	124.343,00	22,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	542.552,00	119.089,00	21,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.254,00	5.254,00	100,0
Ukupno imovina		605.419,00	214.673,00	35,5
3.	Obveze	39.980,00	53.782,00	134,5
3.1.	Obveze za rashode	39.980,00	53.782,00	134,5
4.	Vlastiti izvori	538.187,00	-261.088,00	- 48,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		578.167,00	-207.306,00	- 35,9

Ukupna vrijednost imovine koncem 2021., u odnosu na početak 2021., smanjena je za 390.746,00 kn ili 64,5 %. Na smanjenje vrijednosti imovine najvećim dijelom utjecalo je smanjenje novčanih sredstava u banci i blagajni unutar financijske imovine za 423.463,00 kn ili 78,1 % utrošenih za financiranje lokalnih izbora. Obveze su povećane za 13.802,00 kn ili 34,5 % u odnosu na prethodnu godinu zbog financiranja lokalnih izbora održanih u svibnju 2021.

Nefinancijska imovina u iznosu od 90.330,00 kn odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu od 66.662,00 kn (uredska i računalna oprema te službeno vozilo), sitni inventar u iznosu od 23.034,00 kn te neproizvedenu dugotrajnu imovinu (licence) u iznosu od 634,00 kn.

Vrijednost finansijske imovine u iznosu od 124.343,00 kn odnosi se na novčana sredstva na žiroračunu u iznosu od 117.145,00 kn i u blagajni u iznosu od 1.944,00 kn, jamčevne pologe u iznosu od 1.254,00 kn te potraživanja za predujmove u iznosu od 4.000,00 kn. Stranka koncem 2021. nema iskazanih potraživanja za prihode.

Koncem 2021. obveze iznose 53.782,00 kn, a odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 43.947,00 kn te obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2021.) u iznosu od 9.835,00 kn. Koncem 2021. dospjele obveze iznose 41.904,00 kn, a vrijednosno značajnije su prema fizičkoj osobi koja za Stranku obavlja računovodstvene poslove u iznosu od 35.000,00 kn. Od ukupnih obveza do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2022.) podmirene su obveze u iznosu od 34.787,00 kn (od čega se 20.000,00 kn odnosi na usluge vođenja računovodstvenih poslova).

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 261.088,00 kn (razlika manjka prihoda tekuće godine u iznosu od 399.637,00 kn i viška prihoda raspoloživog u sljedećem razdoblju u iznosu od 138.549,00 kn).

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 27. lipnja do 24. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Pročišćeni tekst Statuta Stranke (kolovoz 2014.)

9. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. te njihove izmjene (prosinac 2020. i rujan 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, dobrovoljnim prilozima (donacijama) i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, zakupninama i najamninama, intelektualnim i osobnim uslugama, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s tajnikom Stranke i pribavljeni obrazloženja u vezi s računovodstvenim poslovanjem.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje (u dijelu evidentiranja/iskazivanja poslovnih događaja i popisa imovine i obveza) te finansijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, finansijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljujući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Računovodstvene poslove Stranke obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja glavni tajnik Stranke. U veljači 2022. donesena je Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i finansijsko poslovanje Stranke. Prema Statutu, Nadzorni odbor usvaja finansijski plan i finansijski izvještaj, a tajnik Stranke organizira materijalno finansijsko poslovanje. Stranka nije pojedine poslovne procese uredila unutarnjim aktima, i to, između ostalog, područje plaćanja predujmom (iako su prijašnjih godina i u 2021. izvršena plaćanja predujmom) te područje korištenja poslovnih kartica (iako Stranka raspolaže s četiri poslovne kartice i tijekom 2021. izvršena su plaćanja poslovnom karticom koja glasi na fizičku osobu koja nije zaposlenik Stranke). Nadalje, kod službenih putovanja nije izvršeno razgraničenje dužnosti s obzirom na to da je isti član Stranke istodobno i u svojstvu nalogodavca i zaposlenika koji samog sebe upućuje na poslovni put. Na blagajničkim isplatnicama nije navedeno kome se isplaćuje novac iz blagajne, a iz blagajne su isplaćivani troškovi benzina i reprezentacije bez vjerodostojne dokumentacije.

Stranka nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti sustava su nepravilnosti vezane za planiranje, računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i finansijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Također, preporučuje Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

- 1.2. Stranka je prihvatile preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi sa sustavom unutarnjih kontrola i navodi da će u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, navodi da će na sljedećoj sjednici Skupštine Stranke u 2023. Statutom ili drugim unutarnjim aktom urediti tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

2. Planiranje

- 2.1. Program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su u prosincu 2020., a njihove izmjene u rujnu 2021. Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 470.000,00 kn i rashodi u iznosu od 860.000,00 kn. Manjak prihoda u iznosu od 390.000,00 kn planirano je pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina (538.187,00 kn) te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 148.187,00 kn.

Financijski plan te njegove izmjene sadrže plan prihoda i rashoda te obrazloženje skupina prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana. Obrazloženje Financijskog plana ne sadrži obrazloženje programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi te parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku skupinu prihoda i rashoda. Financijski plan te njegove izmjene nemaju poveznicu s Programom rada i potrebnim sredstvima za njegovu provedbu.

Odredbom članka 50. Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, odredbom članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan te poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Obrazloženje skupine prihoda i rashod mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti financijski plan te izmjene financijskog plana s obrazloženjem financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Program rada i njegove izmjene sastoje se od općeg dijela te redovitih i izvanrednih aktivnosti. U okviru općeg dijela (za provođenje nadzora i edukacija članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave te aktiviranje što većeg broja stranačkih organizacija) planirano je 85.000,00 kn; za redovite aktivnosti (održavanje sjednica tijela Stranke, održavanje ureda Stranke, organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova, koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke, aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave, suradnju sa srodnim organizacijama i udrugama u zemlji i inozemstvu) 145.000,00 kn; a za izvanredne aktivnosti za lokalne izbore (usluge promidžbe i informiranja, materijal i energiju i intelektualne i osobne usluge) 630.000,00 kn.

Uz aktivnosti planirane Programom rada i njegovim izmjenama nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama (iz računskog plana) i iznosima te izvorima financiranja.

Stranka je u siječnju 2022. sastavila Izvještaj o izvršenju Programa rada i Finansijskog plana za 2021. iz kojeg nije vidljivo kako se prati ostvarenje godišnjeg programa rada po aktivnostima, vrsti rashoda, iznosima i izvoru financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

- 2.2. Stranka je prihvatile nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s planiranjem i navodi da će u narednom razdoblju donijeti finansijski plan te izmjene finansijskog plana s obrazloženjem u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija. Također, navodi da će u narednom razdoblju u godišnjem programu rada, uz ciljeve i planirane aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvoru financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.
  - Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u finansijskim izvještajima iskazani pojedini rashodi, imovina i obveze. Tako na računima rashoda nisu evidentirani ni iskazani rashodi za nabavljeni sitni inventar u iznosu od 12.756,00 kn, a računi su ispostavljeni tijekom 2021. (evidentirani su na računu sitnog inventara u okviru nefinansijske imovine). Također, nisu evidentirana ni iskazana potraživanja za prihode po posebnim propisima (od dvije jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 8.000,00 kn.

Isto tako, nisu evidentirana ni iskazana potraživanja prema koalicijskom partneru na lokalnim izborima (za Zadarsku županiju) koja, prema završnom obračunu, iznose 15.595,00 kn te obveze prema koalicijskom partneru (za Grad Zadar i Općinu Sukošan) u iznosu od 6.661,00 kn. Zbog navedenog, rashodi su manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima za 12.756,00 kn, potraživanja za 23.595,00 kn, a obveze za 6.661,00 kn.

Prema odredbi članka 10. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje finansijskih izvještaja. Prema odredbama članaka 16., 22. i 25. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, finansijska imovine se, između ostalog, sastoje i od potraživanja za prihode poslovanja koja, sadrže potraživanja od kupaca, za članarine i članske doprinose, prihode po posebnim propisima, prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja. Također, obveze se, između ostalog, sastoje od obveza za rashode koje sadrže obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod na računima skupine rashoda, a to su obveze za: zaposlene, materijalne rashode, finansijske rashode, prikupljena sredstva pomoći, kazne i naknade šteta te ostale tekuće obveze.

Nadalje, u 2021. je od mobilnog operatera, putem pretplatničkog ugovora, nabavljen mobilni uređaj u vrijednosti od 3.360,00 kn s otplatom u 24 rate. Stranka je otplatu osam rata u 2021. u iznosu od 1.120,00 kn evidentirala u poslovnim knjigama i iskazala u finansijskim izvještajima na računu rashoda za usluge telefona (i obveza za rashode), umjesto u okviru skupine računa dugotrajne nefinansijske imovine.

Odredbama članaka 8. i 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da nefinansijska imovina, između ostalog, obuhvaća i sitni inventar, koji se sastoji od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi. Sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 3.500,00 kn može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine. Sitni inventar otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulativno razmjerno trošenju. Sitni inventar u upotrebi zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati rashode, nabavljeni sitni inventar, potraživanja i obveze u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Pojedini prihodi i rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u finansijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, što je utjecalo na strukturu prihoda i rashoda. Sredstva koja su kandidati za gradonačelnike, općinske načelnike i župane koje je Stranka predložila uplatili na redovni račun Stranke nakon izborne promidžbe u iznosu od 51.301,00 kn evidentirana su i iskazana u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), umjesto prihoda od povezanih neprofitnih organizacija. Također, sredstva koja je Stranka uplatila na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe spomenutih kandidata koje je predložila za gradonačelnike, općinske načelnike i župane u iznosu od 136.800,00 kn evidentirana su i iskazana na računima rashoda za tekuće donacije (76.800,00 kn) i rashoda za usluge promidžbe i informiranja (60.000,00 kn), umjesto u okviru rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

Odredbom članka 27. Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu propisano je da se sredstva koja politička stranka uplati kandidatu za finansiranje izborne promidžbe i sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe, smatraju prihodima od povezanih neprofitnih organizacija. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, propisani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Također, doprinosi za mirovinsko osiguranje u iznosu od 20.400,00 kn u poslovnim knjigama su evidentirani u okviru računa ostali rashodi za zaposlene, a u finansijskim izvještajima iskazani u okviru računa doprinosa za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac, iako ih je trebalo evidentirati i iskazati u okviru računa plaće za redovan rad. Navedeno evidentiranje i iskazivanje nije utjecalo na visinu rashoda, ali je utjecalo na strukturu doprinosa u odnosu na plaće.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija, između ostalog, vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije (koji je sastavni dio ovoga Pravilnika).

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u finansijskim izvještajima prihode i rashode na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2021. isplaćeno je gotovog novca za materijalne troškove u iznosu od 23.972,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na troškove za službena putovanja u iznosu od 14.649,00 kn (od čega troškovi za korištenje privatnog vozila u službene svrhe iznose 10.277,00 kn), troškove reprezentacije (nabava ili konzumacija jela i pića) u iznosu od 3.589,00 kn te troškove benzina u iznosu od 1.801,00 kn.

Tijekom 2021. sastavljeno je devet blagajničkih izvještaja, osam blagajničkih uplatnica i 60 blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2021. uplaćeno 18.000,00 kn, a uz blagajničke uplatnice nisu priloženi nalozi za uplate u blagajnu i/ili drugi dokazi o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca (materijalni troškovi, troškovi službenih putovanja). Novac se polagao u blagajnu dva dana nakon podizanja gotovine. Pregledom izvadaka sa žiroračuna (od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) utvrđeno je da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige. Korištenje poslovnih kartica nije uređeno unutarnjim aktom. Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj se isplaćuje novac iz glavne blagajne. Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava, a zbog parafa nije vidljivo o kojim se osobama radi (jesu li to iste ili različite osobe). Stranka zasebno odlaže blagajničke izvještaje, uplatnice i isplatnice od dokumentacije koja je bila temelj za isplatu (putni nalozi, računi). Računi na temelju kojih je obavljena isplata iz blagajne evidentirani su u Knjizi ulaznih računa i nalaze se zajedno s ulaznim računima. Nema poveznice navedenih računa s blagajničkim isplatnicama te je otežano praćenje i kontrola blagajničkog poslovanja.

Iz blagajne su članu Stranke isplaćeni troškovi za službena putovanja u ukupnom iznosu od 13.609,00 kn na temelju 13 ispostavljenih naloga za službeno putovanje (od čega 9.587,00 kn za troškove korištenja privatnog vozila u službene svrhe). Navedena osoba (član Stranke) je u svojstvu nalogodavca samu sebe upućivala na poslovni put, a pri obračunu putnog naloga potpisana je kao nalogodavac, osoba koja je bila na putu i kao blagajnik (na blagajničkim isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj je novac isplaćen). Nadalje, iz blagajne su isplaćeni troškovi goriva koji su plaćeni privatnom bankovnom karticom u iznosu od 1.801,00 kn i troškovi reprezentacije u iznosu od 220,00 kn, na temelju jedanaest računa koji ne glase na Stranku (ne sadrže naziv i OIB kupca, odnosno Stranke), računi nisu priloženi isplatnicama, a na isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj je gotovina isplaćena. Trgovačkom društvu plaćeni su troškovi usluga prijevoza i taksi-usluga u ukupnom iznosu od 34.763,00 kn, a na računima nije navedeno korištenje usluge po danima, vrsta korištenog vozila, svrha i relacija prijevoza te korisnici usluga.

U veljači 2022. Stranka je donijela Proceduru organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga, kojom je, između ostalog, utvrđeno da blagajničku dokumentaciju, podizanje i polaganje gotovog novca vodi glavni tajnik Stranke; iz sadržaja blagajničkih uplatnica i isplatnica mora se nedvosmisleno utvrditi mjesto i vrijeme njihova sastavljanja i materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka uplate odnosno isplate, a vjerodostojnost uplatnica i isplatnica svojim potpisom potvrđuje blagajnik i uplatitelj odnosno primatelj novca; kod ispostavljanja blagajničkih isprava treba voditi računa da na ispravi bude jasno vidljiva svrha uplate/isplate, da su isprave potpisane te da su imena i potpisi blagajnika i uplatitelja jasno vidljivi; isplate iz blagajne moraju se obavljati na temelju odobrenja za isplatu koje daje zakonski zastupnik Stranke (ili osoba koju on ovlasti) na temelju vjerodostojne dokumentacije. Isto tako, utvrđeno je da putni nalog s propisanim elementima ispunjava odgovorna osoba koja putnika šalje na službeno putovanje. Također, Procedurom zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima koja je donesena u veljači 2022., utvrđeno je da tajnik Stranke zaprima sve račune, provjerava i izvršava plaćanje te ih dostavlja u računovodstveni servis koji ih unosi u Knjigu ulaznih računa. Prije upisivanja računa, propisane su formalne, računske i suštinske kontrole, kojima je, između ostalog, uređena provjera sadrži li račun detaljnu specifikaciju roba, radova i usluga koje odgovaraju narudžbenici ili ugovoru i sadrži li sve bitne elemente (datum i mjesto izdavanja, broj računa, naziv, adresu i OIB kupca i dobavljača, broj žiroračuna, količinu i vrstu isporučenih roba, usluga i radova, ukupan iznos cijene te potpise i pečate ovlaštene osobe).

Za reprezentaciju su ostvareni rashodi u iznosu od 49.759,00 kn na temelju ispostavljenih računa na kojima nisu navedeni razlozi ugošćavanja te korisnici usluga reprezentacije. Na računima na temelju kojih su ostvareni navedeni rashodi nisu navedene aktivnosti te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada. Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena finansijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom.

Prema odredbi članka 17. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i pridržavati se donešenih procedura o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga te zaprimanja i provjere računa i plaćanja po računima. Isto tako, nalaže na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi (poveznica s ostvarenjem godišnjeg programa rada) te sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti korištenje poslovnih kartica.

Koncem 2021. u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentirana su i iskazana potraživanja za predujmove u iznosu od 4.000,00 kn. Stranka je u prosincu 2020. trgovačkom društvu platila predujmom (na temelju ponude za uslugu konzumacije jela i pića) u iznosu od 4.000,00 kn. Na ponudi koja je bila temelj za isplatu i evidentiranje u poslovnim knjigama nije navedena aktivnost iz Godišnjeg programa rada te se ne može potvrditi jesu li sredstva bila namijenjena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Finansijskim planom. Prema obrazloženju tajnika Stranke, navedena usluga nije realizirana. U prosincu 2021. upućen je zahtjev za povratom sredstva. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) novac nije vraćen na račun Stranke. Plaćanje predujmovima nije uređeno Statutom ni drugim unutarnjim aktom Stranke.

Državni ured za reviziju mišljenja je da plaćanje usluge konzumacije jela i pića predujmom nije bilo opravdano, s obzirom na to da su spomenute usluge plaćene na temelju ponude na kojoj nije bila navedena aktivnost iz godišnjeg programa rada te iako usluga nije realizirana, ni nakon proteka vremena (više od godine dana) nije izvršen povrat sredstava na račun Stranke. Također, Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti plaćanje predujmom.

- Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke je u prosincu 2021. donio Odluku o godišnjem popisu i imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza. Povjerenstvo je popisalo nefinansijsku imovinu (količinski i vrijednosno), sitni inventar, novčana sredstva na žiroračunima i blagajni te obveze. Revizijom je utvrđeno da se popisana vrijednost opreme razlikuje od podataka u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iznosi 66.662,00 kn, dok je popisana oprema knjigovodstvene vrijednosti od 37.974,00 kn. Razlika iznosi 28.688,00 kn te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Nadalje, nisu popisana potraživanja iz proračuna od dvije jedinice lokalne samouprave za redovno financiranje rada Stranke u iznosu od 8.000,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu od 4.000,00 kn te jamčevni polozi (jamčevina dana za poslovni prostor) u iznosu od 1.254,00 kn.

Isto tako, popisom nije obuhvaćen mobilni uređaj nabavljen u travnju 2021. u vrijednosti od 3.360,00 kn. Obveze prema dobavljačima u iznosu od 43.947,00 kn popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 19. i 20. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima je, između ostalog, neprofitna organizacija dužna najmanje jednom godišnje i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim jedinicama.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. *U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem rashoda za sitni inventar, potraživanja za prihode po posebnim propisima te potraživanja i obveza prema koalicijskim partnerima za lokalne izbore, Stranka navodi da u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima evidentira i iskazuje rashode, nabavljeni sitni inventar i obveze u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, obrazlaže da potraživanja i obveze prema koalicijskim partneru sukladno završnom obračunu nakon provedenih lokalnih izbora u Gradu Zadru, Zadarskoj županiji i Općini Sukošan nisu evidentirana jer završni obračun nisu ovjerile sve političke stranke potpisnice Međustranačkog sporazuma o financiranju izborne promidžbe. Nadalje, Stranka obrazlaže da je zaprimila prijedlog završnog obračuna od političke stranke koja je otvorila posebne račune za financiranje izborne promidžbe te ga ovjerenog vratila nositelju koalicijskog sporazuma, ali druge političke stranke potpisnice Međustranačkog sporazuma o financiranju izborne promidžbe nisu htjele ovjeriti obračun. Također, obrazlaže da politička stranka koja je otvorila poseban račun nije odgovorila na službeni upit je li takav završni obračun bez ovjere ostalih sudionika u izbornom procesu legalan i obvezujući te hoće li prema njemu izvršiti plaćanje. Kada navedeni završni obračun ovjere sve političke stranke, Stranka navodi da će izvršiti evidentiranje sukladno Zakonu i propisima.*

Stranka je prihvatile nalog u vezi s evidentiranjem i iskazivanjem prihoda i rashoda na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije te navodi da će u narednom razdoblju evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u finansijskim izvještajima prihode i rashode na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U vezi s evidentiranjem poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, kao i pridržavanjem donesenih procedura o organizaciji blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga te zaprimanja, provjere i plaćanja računa te korištenjem sredstava isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom (poveznica s ostvarenjem godišnjeg programa rada), Stranka navodi da se sredstva isplaćena iz blagajne koriste isključivo za ostvarivanje ciljeva, a spomenute procedure su usvojene u 2022. te Stranka posluje u skladu s njima.

U vezi s korištenjem kreditnih kartica, navodi da su službene kartice zadužene po serijskim brojevima i osobama o čemu postoji dokumentacija, a korištenje je vidljivo iz računovodstvene evidencije odnosno bankovnih izvadaka te dodatne evidencije nisu potrebne.

Stranka je prihvatila preporuku da se unutarnjim aktom uredi plaćanje predujmom. Također, u vezi s plaćanjem predujmom, obrazlaže da je ugostiteljskom objektu, na temelju predračuna, plaćen iznos predujma od 4.000,00 kn. Usluga je trebala biti realizirana u prosincu 2020., ali zbog pandemije koronavirusa nije realizirana. U prosincu 2021. zatražen je povrat sredstava, nakon što je postalo jasno da usluga neće moći biti realizirana. Povratna informacija od ugostiteljskog objekta nije dobivena jer je završio u stečaju. Stranka navodi da je mišljenje Državnog ureda za reviziju u vezi s plaćanjem predujmom subjektivni stav revizora.

U vezi s popisom imovine i obveza, Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, navodi da je popisana vrijednost imovine i obveza u knjigovodstvu ispravna, a do razlike u odnosu na finansijske izvještaje došlo je zbog pogrešnog unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri nalogu koji se odnosi na evidentiranje i iskazivanje u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima rashoda za nabavljeni sitni inventar, potraživanja za prihode po posebnim propisima (od jedinica lokalne samouprave) te potraživanja i obveza prema koalicijskom partneru u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Revizijom je nedvojbeno utvrđeno da na računima rashoda nisu evidentirani ni iskazani rashodi za nabavljeni sitni inventar u iznosu od 12.756,00 kn, a računi su ispostavljeni tijekom 2021. (evidentirani su na računu sitnog inventara u okviru nefinansijske imovine). Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, između ostalog, propisan je raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu koji unutar skupine računa materijalnih rashoda obuhvaća i rashode za sitni inventar i auto gume. Također, revizijom je utvrđeno da su potraživanja iz proračuna jedinica lokalne samouprave (Grad Rijeka 7.500,00 kn i Općina Klana 500,00 kn) koncem 2021. iznosi ukupno 8.000,00 kn (odnose se na obveze za zadnje tromjesečje 2021. prema odlukama o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika zastupljenih u predstavničkim tijelima spomenutih jedinica lokalne samouprave). U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem potraživanja prema koalicijskom partneru na lokalnim izborima (za Zadarsku županiju) koja, prema završnom obračunu, iznose 15.595,00 kn te obveza prema koalicijskom partneru (za Grad Zadar i Općinu Sukošan) u iznosu od 6.661,00 kn, nedvojbeno je utvrđeno da su potraživanja i obveze manje evidentirane i iskazane u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za navedene iznose. Stranka je potpisala završne obračune, koje je dostavio i potpisao nositelj koalicijskog sporazuma (Socijaldemokratska partija Hrvatske) te na taj način prihvatile obračun za prethodno navedene iznose.

Državni ured za reviziju također ostaje pri nalozima i preporuci u vezi s evidentiranjem poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, povezivanjem računa s aktivnostima iz godišnjeg programa rada te aktom urediti korištenje poslovnih kartica.

Naime, nedvojbeno je utvrđeno da za uplatu u iznosu od 18.000,00 kn (sa žiroračuna u blagajnu) nema naloga za uplatu u blagajnu ili drugog dokaza o podignutom novcu u kojem bi bila navedena svrha podizanja novca te tko je novac podizao. Pregledom izvadaka sa žiroračuna (od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) utvrđeno je da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige. Korištenje poslovnih kartica nije uređeno unutarnjim aktom. Nadalje, na blagajničkim isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj se isplaćuje novac iz glavne blagajne. Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava, a zbog parafa nije vidljivo o kojim se osobama radi (jesu li to iste ili različite osobe). Nadalje, iz blagajne su isplaćeni troškovi goriva koji su plaćeni privatnom bankovnom karticom u iznosu od 1.801,00 kn i troškovi reprezentacije u iznosu od 220,00 kn, na temelju jedanaest računa koji ne glase na Stranku (ne sadrže naziv i OIB kupca, odnosno Stranke), računi nisu priloženi isplatnicama, a na isplatnicama nije navedeno ime i prezime osobe kojoj je gotovina isplaćena. Trgovačkom društvu plaćeni su troškovi usluga prijevoza i taksi-usluga u ukupnom iznosu od 34.763,00 kn, a na računima nije navedeno korištenje usluge po danima, vrsta korištenog vozila, svrha i relacija prijevoza te korisnici usluga. Za reprezentaciju su ostvareni rashodi u iznosu od 49.759,00 kn na temelju ispostavljenih računa na kojima nisu navedeni razlozi ugošćavanja te korisnici usluga reprezentacije; na računima na temelju kojih su ostvareni navedeni rashodi nisu navedene aktivnosti te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada. Nadalje, utvrđivanjem prava i načina korištenja službenih kartica donošenjem unutarnjeg akta postigla bi se transparentnost i opravdanost raspolaaganja i upravljanja sredstvima.

U vezi s plaćanjem predujmom ugostiteljskih usluga, Državni ured za reviziju ostaje kod izraženog mišljenja. Naime, nedvojbeno je utvrđeno da plaćanje predujmom nije uređeno unutarnjim aktom; da je Stranka u prosincu 2020. trgovačkom društvu platila predujmom (na temelju ponude za uslugu konzumacije jela i pića) u iznosu od 4.000,00 kn; da na ponudi koja je bila temelj za isplatu i evidentiranje u poslovnim knjigama nije navedena aktivnost iz Godišnjeg programa rada te se ne može potvrditi jesu li sredstva bila namijenjena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Finansijskim planom te da navedena usluga nije realizirana. Iako je u prosincu 2021. Stranka uputila zahtjev za povratom sredstva, do obavljanja revizije (rujan 2022.) novac nije vraćen na račun Stranke. Državni ured za reviziju obavio je reviziju na temelju Kodeksa profesionalne etike državnih revizora te je mišljenje u vezi s plaćanjem predujmom ugostiteljskih usluga izraženo na temelju dokaza koji su pribavljeni i obrađeni u skladu s okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI).

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu s propisanim prilozima (Program rada i Finansijski plan te njihove izmjene za 2021. i Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine) i dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Pojedini podaci iskazani u Bilanci te Izvještaju o prihodima i rashodima nisu potpuni, ali ni istovjetni podacima iskazanim prethodne godine, kao ni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Podaci iskazani u Bilanci na dan 1. siječnja 2021. nisu istovjetni podacima iskazanim koncem prethodne godine (31. prosinca 2020.). Razlika se odnosi na nefinansijsku imovinu, koja je koncem prethodne godine (31. prosinca 2020.) iskazana u iznosu od 30.361,00 kn, a na 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 57.613,00 kn, odnosno 27.252,00 kn više; kao i na finansijsku imovinu, koja je koncem prethodne godine iskazana u iznosu od 589.676,00 kn, a na 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 547.806,00 kn, odnosno 41.870,00 kn manje.

Također, vrijednost nefinansijske imovine (uredski namještaj i oprema te instrumenti i uređaji) u Bilanci na dan 1. siječnja 2021. iskazana je u iznosu od 57.613,00 kn, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 30.361,00 kn, odnosno 27.252,00 kn manje; vrijednost nefinansijske imovine u Bilanci na dan 31. prosinca 2021. iskazana je u iznosu od 90.330,00 kn, a u poslovnim knjigama je evidentirana u iznosu od 67.988,00 kn, odnosno 22.342,00 kn manje.

Nadalje, ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana na 1. siječnja i 31. prosinca 2021. nije uravnotežena. Na 1. siječnja 2021. ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 605.419,00 kn, dok je ukupna vrijednost obveza i vlastitih izvora iskazana u iznosu od 578.167,00 kn, odnosno 27.252,00 kn manje. Na 31. prosinca 2021. ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 214.673,00 kn, dok je ukupna vrijednost obveza i vlastitih izvora iskazana u negativnom iznosu od 207.306,00 kn. U Bilješkama uz Bilancu navedene razlike nisu obrazložene.

U Izvještaju o prihodima i rashodima, u stupcu Ostvareno prethodne godine, pogrešno je u jednakom iznosu od 138.059,00 kn iskazan višak prihoda tekuće godine (2020.) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju, dok je u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju iskazan manjak prihoda tekuće godine (2021.) u iznosu od 399.638,00 kn, preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 538.187,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 138.549,00 kn. Istodobno je u Bilanci na dan 31. prosinca 2021. iskazan višak prihoda (AOP 199) u iznosu od 138.549,00 kn te manjak prihoda (AOP 200) u iznosu od 399.637,00 kn, zbog čega su i vlastiti izvori iskazani u negativnom iznosu od 261.088,00 kn. U okviru Dodatnih podataka, u Izvještaju o prihodima i rashodima, u stupcu Ostvareno prethodne godine, nisu iskazani podaci o stanju novčanih sredstava na početku godine; ukupni priljevi na novčane račune i blagajne; ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni te stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja. Također, nisu iskazani ni podaci o prosječnom broju radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja te na osnovi sati rada (cijeli broj), iako je Stranka u 2021. imala dva zaposlenika, kao ni broj volontera i broj sati volontiranja (i to u stupcu Ostvareno prethodne godine, ali i u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju).

Odredbom članka 28. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da finansijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Nadalje, Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, propisan je oblik i sadržaj finansijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se finansijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihova podnošenja. Odredbama članaka 6. i 9. spomenutog Pravilnika propisano je da se finansijski izvještaji sastavljaju na sljedećim obrascima: Bilanca na Obrascu: BIL-NPR i Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF, a obrasci su sastavi dio spomenutog Pravilnika.

Bilješke su dopuna podataka uz finansijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose.

Prema Uputi za izradu i predaju finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021., koju je donijelo Ministarstvo financija koncem prosinca 2021., Obrazac: Bilanca (BIL-NPF) mora biti u potpunosti uravnotežen, što znači da ne smije postojati razlika u iskazanim vrijednostima aktive (Imovina) i pasive (Obveze i Vlastiti izvori) jer i najmanja razlika pri objedinjavanju podataka dovodi do većih neuravnoteženosti. Nadalje, u obrascu Bilance (BIL-NPF) ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na AOP 199 – Višak prihoda i AOP 200 – Manjak prihoda.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti finansijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te važećom Uputom Ministarstva financija za izradu i predaju finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

- 4.2. *U vezi s finansijskim izvještajima, Stranka je prihvatile nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da je po provedenoj reviziji i zaprimljenom Nacrtu o obavljenoj reviziji provedena kontrola dokumentacije te je utvrđeno da podatak u Bilanci na poziciji 024 ne odgovara računovodstvenoj dokumentaciji te je došlo do pogreške kod unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja, što je posljedica navedene razlike.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjeroeno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2020.	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i finansijskog poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	nije provedeno
2.			Evidentirati početna stanja novčanih sredstava na žiroračunu na početku poslovne godine istovjetno zaključnim stanjima na kraju prethodne poslovne godine.	28. veljače 2022.	provedeno
3.			Utvrđiti rezultat poslovanja na kraju poslovne godine i provesti zaključna knjiženja u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	provedeno
4.			Poslovne knjige na kraju poslovne godine zaključiti te zaštiti na način propisan odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	provedeno
5.			U poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja iz proračuna jedinice lokalne samouprave u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2022.	nije provedeno
6.			Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
7.		2020.	Na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi kako bi se potvrdilo da su sredstva korištena radi ostvarenja ciljeva utvrđenih programom rada i finansijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i referendumu.	28. veljače 2022.	nije provedeno
8.		2020.	Preispitati mogućnost isplate troškova po putnim nalozima bezgotovinskim putem, s obzirom na to da se tijekom godine obavljaju gotovinske isplate iz blagajne uglavnom za isplate troškova službenih putovanja.	28. veljače 2022.	djelomično provedeno
9.	Financijski izvještaj	2020.	Sastaviti finansijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	nije provedeno

Obrazloženje dane preporuke koja je djelomično provedena daje se u nastavku.

- Stranka je u veljači 2022. donijela Proceduru kojom je uređena organizacija blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka je potvrdila status naloga i preporuka iz prošle revizije vezanih za sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje uz dodatna obrazloženja u Očitovanju po navedenim područjima (točka 1.2. Nalaza Sustav unutarnjih kontrola; točka 3.2. Nalaza Računovodstveno poslovanje te točka 4.2. Nalaza Financijski izvještaji).*